

Sajtószemle

2009. 19. hét

Árrés, a háború istene

Jelentős visszaesés várható a könyvpiacra. A terjesztők veszteségeik jelentős részét a kereskedelmi árrés emelésével a kiadókra próbálják hárítani. A független kiadókat az is tovább gyengítette, hogy a nagy hármastól mindegyike jelentős kiadókban szerzett érdekeltséget: a Lóra többek között a Magvetőben, a Corvinában és az Athenaeumban, a Pécsi Direkt a saját eredeti kiadóján, az Alexandrán kívül az Európában és a Cartaphilusban; Balogh Ákos, a Libri közvetett tulajdonosa pedig az Ulpius-házba vásárolta be magát. Így miközben e vállalatok terjesztőként küzdelmet folytatnak egymással, mintegy mellékesen víz alá nyomják a független kiadókat. Ami az egyik piacon az egészséges verseny, a másikon versenyellenesnek tűnhet - bár az erőfölénnyel való visszaélés gyanúját a Gazdasági Versenyhivatal megállapításai mindeddig cáfolták. (április 30. Magyar Narancs 12-14.o.)

Aranyáron mérik a levegőt

Általános riadót fújtak a német fogyasztóvédők, miután az Európai Unió liberalizálta a mindennapos használati cikkek kiszerezését. Április közepén lépett életbe ugyanis az eddigi korlátozásokat felszámoló brüsszeli direktíva. Mostantól kizárólag a bor, a pezsgő és a tömény szeszes italok esetében írnak elő kötelező mennyiségi-palackozási szabványokat. Míg az unió a liberalizálást a bürokrácia visszaszorításának, sőt vevőbarát lépésnek tekinti, korántsem biztos, hogy ez mindenben előnyös a fogyasztók számára. - A "szabadjára engedett" csomagolás lényegében utat nyitott a vevők átverése és a rejtett áremelés előtt - nyilatkozta Armin Valet, a Hamburgi Tartományi Fogyasztóvédelmi Központ munkatársa a berlini Der Tagesspiegelnek. A trükk egyszerű: a gyártók kisebb kiszerezésre váltanak, de az árat nem csökkentik. A csomagolás megváltozását nem könnyű észrevenni, a vásárló pedig kevesebért ugyanannyit, pontosabban többet fizet. (*Népszabadság 10.o., EU-csomagolás: a csábítás trükkjei Népszabadság 10.o.*)

Afrikából jön a magyar zöldség

Egyre több magyar termelő észak-afrikai országokban termeszt meg a téli hónapokban a hazai piacra szánt paprikát, paradicsomot, egyéb zöldségfélét, mert a szállítással együtt is olcsóbban jönnek ki, mint itthon a melegházak fűtésével. Többnyire magyar alapanyagot, magot, palántát használnak, ám a termés nem számít magyar árunak, hiszen a származási hely külföldi. Jelenleg az import és a hazai zöldség-, gyümölcsárak kiegyenlítettek. Összességében nem várható jelentős áremelkedés a zöldség-gyümölcs piacon. Eddig kedvező volt az időjárás, igaz a májusi fagyos szettek hozhatnak még kellemetlen meglepetéseket. Ha ez mégsem következik be, 2009-ben nem kell áremelkedésre számítani. (május 2. Népszava 5.o.)

EMFESZ: gáz van, megoldás még nincs

Továbbra sem érkezik be Ukrajnából Magyarországra az összes igényelt gáz. Az ukrán rendszerirányító továbbra sem közli szabályszerűen, ennek mi az oka. Azzal az indokkal élnek, hogy csak a Gazprom forrásaiból származó gázt továbbítják. A hazai szabályok alapján a kieső mennyiséget az FGSZ - amely a Mol tulajdonában áll - úgy pótolja, hogy saját költségén vásárol a

hazai piacon gázt, és ebből tartja fenn az országon belüli kereslet-kínálati egyensúlyt. Közleményükből az is kiderül, hogy ezt a gázt az E.ON Földgáztól vásárolják meg. Ez nem az FGSZ anyagi kockázata, mivel a szabályok szerint a „havi elszámolás” során biztosan kiderül, mely kereskedő nem kapta meg a gázát. Akkor pedig e cégnek állnia kell az FGSZ költségeit. (május 2. Népszabadság 15.o.)

Távközlési alku

A számhordozhatóság jegyében egy munkanapon belül aktiválnia kell az új ügyfél régi telefonszámát az új szolgáltatónak - többek között ezt mondja ki az EU készülő legújabb távközlési irányelve. Az Európai Parlament holnap tartja végső vitáját a tervezett jogszabályról, s még a héten megtartják a szavazást is, amely a várakozások szerint már csak formaság lesz. (Világgazdaság 16.o.)

Lehet-e korlátlan a mobilnet?

A tavaly értékesített, széles sávú előfizetések 49 százaléka volt mobil, így már több mint félmillió felhasználót jegyeznek. Azonban egyre több a sokkoló számlák miatti panasz, ami a nem megfelelő díjcsomagválasztásból s a túlhasználat drága egységárából adódik. A Vodafonenál van olyan fix árú csomag, amely korlátlan, bár bizonyos forgalom fölött a sebességet korlátozzák, plusz díjat nem terhelnek az ügyfélre. Mától további konstrukciókkal jelentkezik a szolgáltató. A Pannon a túlhasználat megelőzése érdekében tájékoztató SMS-t küld ügyfeleinek, a tarifacsomagban foglalt adatforgalom 80 és 100 százalékanak elérésekor. Hasonló üzenetet küld a T-Mobile is, az adatforgalmi értesítő szolgáltatás segítségével a felhasználó idejében nagyobb díjcsomagra válthat. 2005 júniusában 63 ezer adatkártyát tartottak nyilván, tavaly decemberben már 627 ezret. Jelenleg a mobilnetezők átlagos adatforgalma 2 gigabyte, épp ezért nem időszerű a korlátlan csomagok bevezetése - mondta Winkler János, a Magyar Telekom Nyrt. vezérigazgató- helyettese, a T-Mobile vezetője. Elmondta: vannak ugyan nagy forgalmú előfizetőknek kialakított csomagok, de a HSDPA-hálózat alapjaiban nem alkalmas a korlátlan csomagok bevezetésére. (május 2. Népszabadság 14.o.)

Késnek a válsághatások

A recessziót a mobil-távközlési piac egyelőre jóval kisebb mértékben érzi, mint a gazdaság egyéb ágazatai, de ősztől már másként alakulhat a helyzet - így vélekedik a globális válság iparágra gyakorolt hatásával kapcsolatban Winkler János, a Magyar Telekom vezérigazgató-helyettese. Véleménye szerint az idei második fél évtől várható kormányzati lépések, a megszorító intézkedések, az áfaemelés már ezen a piacon is komolyabb nyomot hagyhat. Ennek kapcsán megemlítette, hogy a gyenge forint és a magasabb áfa akár növelheti is az uniós döntés nyomán egyébként tovább csökkenő roamingdíjakat,. Ami a magyar piacot illeti, egyelőre azt látja, az előfizetések száma nagyjából stagnál, de ezen belül pozitívumként értékelhető, hogy az adatkártyás ügyfeleké dinamikusan nő. Hozzátette: a T-Mobile hálózatában a lakosságra vetített széles sávú mobilos lefedettség már megközelíti a 70 százalékot. Mint mondta: a T-Home márka múlt év őszi bevezetése a töredékébe került annak a többmilliárdos összegnek, amelyet néhány évvel korábban a T-Mobile-átmárkázásra fordított a cég. Úgy vélte, jó lenne több pénzt fordítani a vezetékes- mobil közös csomagok népszerűsítésére is, de erre most nincs elég keret. (Világgazdaság 8.o.)

Plus diszkontból Spar szupermarket

Eddig már 18 Plus diszkontból lett szélesebb választékú Spar egység: a korábbi 1500-féle termék

helyett már 6000 várja a vásárlókat. Az utóbbi hálózat cége januárban kezdte meg a Plus üzletek Spar szupermarketté való átalakítását. A Spar Magyarország Kft. tavaly vette meg a 174 tagú Plus-láncot. A már közel 400 üzlettel rendelkező Spar csoport konszolidált bruttó árbevétele 31,5 százalékkal, 374,17 milliárd forintra emelkedett tavaly. (*Világgazdaság* 8.o.)

Parkolási bevétel: évi 6-7 milliárd

Az elmúlt három évben csaknem 19,4 milliárd forint parkolási díj- és pótdíjbevétele volt a három budapesti parkolási társaságnak, ebből évi átlagosan mintegy 3-3 milliárd forintot juttattak vissza az önkormányzatoknak - derül ki a Parking Kft. összesítéséből. A három cég közül a legtöbb bevételt a Fővárosi Önkormányzati Parkolási Társulás üzemeltetője, a Centrum Kft. könyvelhette el, tavaly 3,2 milliárd forintot, szemben a Budapesti Önkormányzati Parkolási Társulás 2008-as 1,4 milliárdjával, illetve a Fővárosi Közterületi Parkolási Társulás 1,6 milliárdjával. (május 2. Népszava 12.o.)

EMFESZ-zűrök

Szállítót váltott a magyar gázpiac ötödét ellenőrző EMFESZ - jelentette be kedden a Dmitrij Firtas ukrán üzletember tulajdonában lévő vállalat. A döntés azt követően született meg, hogy Ukrajna előzetes figyelmeztetés nélkül hétfőn közölte, a jövőben csak az orosz Gazpromtól vásárolt gázt engedi exportálni a területén keresztül. Az EMFESZ eddig a Svájcban bejegyzett - részben ugyancsak Firtas-tulajdonban lévő Rosukrenergó orosz-ukrán vállalatától vette a közép-ázsiai országokból származó gázt, a jövőben a Gazprom érdekeltségi körébe tartozó Rosgas lesz a szállítója. A csere csak rövid ideig tartó gőznyomáscsökkenést okozott, az EMFESZ szerint a változásokat a fogyasztók egyáltalán nem érzik majd meg. A magyarországi versenytársainál eddig alacsonyabb árat kínáló EMFESZ azonban hosszabb távon áremelésre kényszerülhet, mivel a Rosgas drágábban szállít, mint a Rosulcrenergó. Ukrajnában évek óta komoly harc dúl a hatalmi eliten belül a gáztranzit ellenőrzéséért. Viktor Juscenko államfőt a Rosukrenergó „szövetségeseként” tartják számon, így a cég kigolyózása a legfőbb ellenfelének, Julija Timosenko kormányfőnek az erősödését jelzi. (május 2. HVG 75+77.o.)

Per indulhat a Wizz Air ellen

Kártérítési pert fontolgat több pórul járt utas a Wizz Air ellen, mivel szerintük az utóbbi hetekben tapasztalt járatkésések és -törlések során a fapados légitársaság nem a jogszabályoknak megfelelően járt el. Az elmúlt hetekben többször előfordult, hogy a Wizz Air fapados légitársaság menetrend szerinti járatai technikai okok miatt késtek, vagy el sem indultak. Emiatt több százan várakoztak órákig Ferihegyen. (*Magyar Nemzet* 11.o.)

Mérsékeltek a Nintendo büntetését

Az Európai Elsőfokú Bíróság 149-ről 119 millió euróra mérsékelte annak a bírságnak az összegét, amelyet az Európai Bizottság még 2002-ben vetett ki a japán Nintendóra. A vád szerint a Nintendo és hét terjesztője összejátszott annak érdekében, hogy megakadályozzák a cég termékeinek olcsó importját a magasabb árakon értékesítő uniós országokba. (*Világgazdaság* 5.o.)

Törvénytelen osztrák árrögzítés

Az Európai Bíróság törvénytelennek ítélte az importált német nyelvű könyvek árának megállapítására vonatkozó osztrák szabályozást. Ez ugyanis előírja, hogy az importőr a kiadó államra nézve megállapított vagy javasolt fogyasztói árnál alacsonyabbat nem alkalmazhat.

Samsung: hazánkban a plazmatévégyártás

Magyarországra telepítette át a szlovákiai Galántáról a plazmatévék gyártását a Samsung. Kovács Botond, a Samsung Electronics Magyar Zrt. marketingkommunikációs vezetője megerősítette, hogy a profilt a gödi üzem vette át, ahol már jelenleg is folyik plazmapanelek szerelése. A szlovák Pravdában megjelent információk szerint a mostani döntés mögött, amely az ottani 3700 fős létszámból 400 dolgozót érint, a magyarországi béreknek a gyenge forint miatt erősödő versenyképessége áll. A magyar piacon több mint másfél évtizede van jelen a Samsung, nálunk három helyen is gyártat. (május 5. Világgazdaság 6.o.)

Szerződésmódosítás: több idő a bankoknak

A megszokott egy hónappal szemben négyet kaptak arra a hazai hitelintézetek, hogy átültessék a gyakorlatba az egyoldalú szerződésmódosításokra vonatkozó új szabályokat: így az őket érintő passzusok csak augusztus elején lépnek hatályba. Bár az új szabályozás több oldalról is köti a pénzügyi szolgáltatók kezét - emiatt ki is fejezték nemtetszésüket -, maradtak még kiskapuk az elfogadott törvényben is: például a valamilyen referenciarátahoz kötött kamatok továbbra is egyoldalúan módosíthatók.

Még 89 napja maradt a hazai hitelintézeteknek, hogy felkészüljenek az egyoldalú banki szerződésmódosításokkal kapcsolatos törvényi szigorítások kezelésére a gyakorlatban. A bankok e téren meglévő - többek között a Gazdasági Versenyhivatal szerint is indokolatlanul tág - mozgásterének leszűkítésére hivatott törvenymódosítást március 23-án fogadta el a parlament, vagyis a normális ügymenet szerint tegnap kellett volna hatályba lépniük a szigorításoknak. A törvény szerződésmódosításokra vonatkozó, legnagyobb érdeklődéssel kísért passzusai azonban 120 napos hatálybalépési határidőt kaptak. A hitelintézeteknek számos aggályt fogalmaztak meg a szigorítással kapcsolatban. Először is a bankok jelezték, hogy az új szabályok miatt a hitelezés megnövekedett kockázati költségeit kénytelenek lesznek az ügyfelekre áthárítani. A törvény kihirdetése után pedig alkotmányossági kétségeiknek adtak hangot. Az új törvény szerint a bankok a fogyasztói és mikrovállalkozási kölcsön-, illetve pénzügyi lízingszerződésekben csupán a kamatot, a költséget és a díjat módosíthatják majd egyoldalúan az ügyfelek kárára. Ezeket is csak akkor, ha az előbbi három elem közül valamelyikre hatással lévő feltétel megváltozik. Egy feltétel változásakor pedig csupán egyetlen elem módosítható, azaz nem lehet például jegybanki kamatemelésre hivatkozva a kamatokat és a költségeket egyszerre felemelni. Az ügyfelek érdekeit szolgálja továbbá, hogy az előbbieken felvázolt módosításokra is csupán akkor lesz a bankoknak lehetősége, ha be tudják bizonyítani, hogy azt a szerződés már eleve megengedi. Fontos még az is, hogy a törvény egyértelműen kimondja: a hitelintézetek új költségelemeket nem vezethetnek be egyoldalúan, és a szerződésekben szereplő díjak rögzített számítási módját, illetve maximumát sem változtathatják meg az ügyfél kárára. Ha a bank mégis önkényesen, a kliensnek kedvezőtlenül módosítja a megállapodást, akkor az ügyfelek jogosultak a szerződések díjmentes felmondására. A törvény tegnap hatályossá váló nagyobbik része főként a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) jogkörét bővíti ki, többek között előremutató eszközökkel ruházza fel. A legérdekesebb tétel talán az a módosítás, amely szerint a PSZÁF már akkor is biztost nevezhet ki egy-egy hitelintézet élére, ha a külföldi tulajdonosával kapcsolatban merül csak fel, hogy a pénzügyi stabilitása megingott. VG

Kiskapuk

Az általános rendelkezések alól két esetben tesz kivételt az új szabályozás. Az egyik a jelzáloglevelekkel finanszírozott kölcsönökre vonatkozik, ezeknél a konstrukciónál, ha az ügyfél

felmondja a szerződést, akkor a lejárat előtti visszafizetéssel járó költségek őt terhelik. A másik engedmény pedig az, hogy a valamilyen referencia-kamatlábhoz kötött szerződésben szereplő kamatokat a bankok továbbra is egyoldalúan módosíthatják. Ez viszont arra ösztönözheti a piaci szereplőket, hogy több kölcsöntípus kamatát kössék valamelyik bankközi rátához.

(Világgazdaság, 2009. május 6., szerda, 1+14. oldal)

CBA: prémium boltokkal venné fel a versenyt

Új arculattal és modern kereskedelmi szolgáltatásokkal felső kategóriás üzletcsoportot épít ki a CBA élelmiszer-kiskereskedelmi lánc Príma néven - jelentette be Malasics András, a társaság általános vezérigazgatója. A meglévő több mint 3300 bolt közül 43 - a cég tulajdonosainak egységei - már az új márkanév alatt üzemel. A CBA vezetősége további 100-150 Príma üzlet megnyitását tervezi jövőre. A boltok átalakítása a tulajdonosok saját döntésén múlik, a változtatás egységenként 4-10 millió forint ráfordítást igényel; a kialakítás költségei várhatóan három és fél év, míg a beruházások hét-nyolc év alatt térülnek meg a vezérigazgató szerint. A Világgazdaság kérdésére Malasics András elmondta: az üzletek átalakítását és üzemeltetését több módszerrel segítik, így a kereskedelemtechnika, a logisztika, valamint a polctükrök kialakítása közösen történik. Hangsúlyozta: a franchisepartnereknek most ne a pénzkivonás legyen a céljuk, inkább a fejlesztések és a befektetések irányába kell elmozdulniuk. A társaság vezérigazgatója az idei tervekről szólva elmondta, a lánc célja a 35 ezer munkahely és ezzel együtt a forgalom megtartása, miután tavaly 4 százalékos emelkedéssel 545 milliárd forintos forgalmat értek el. AP

(Világgazdaság, 2009. május 6., szerda, 8. oldal)

Válság fűtötte bűnözés

Az idei Kriminálexpó szomorú aktualitását adja, hogy a válság miatt a világon mindenütt szaporodtak a bűncselekmények. Nálunk korábban aligha látott mennyiségben hajtottak végre az elmúlt hónapokban pénzszerzési célú támadásokat. A bankok gőzerővel fejlesztik biztonsági rendszereiket, bár ezen a téren még mindig nincs egységes szabályozás. Hiába kiemelt téma a tegnap kezdődött háromnapos konferencián (amelyet kiállítással is összekapcsoltak) a korrupció, Magyarországon még mindig csak készül az itthoni rossz viszonyokon javítani hivatott törvény. A korrupciónak kedvez - fejtette ki az Állami Számvevőszék elnöke a Kriminálexpót megnyitó plenáris ülésen - majd a következő időszak a normatív támogatási rendszerek átalakítása miatt. Kovács Árpád szerint ugyanakkor veszélyt jelent az is, hogy a közhatalmi szervezetek munkájában részt vevő, nem állami tulajdonú vállalkozások a magánszférában uralkodó normákat követik.

Novák Csaba

A korrupciónak kedvez majd a következő időszak Magyarországon a normatív támogatási rendszerek átalakítása miatt. Az Állami Számvevőszék szerint ugyanakkor veszélyt jelent az is, hogy a közhatalmi szervezetek munkájában részt vevő, nem állami tulajdonú vállalkozások a magánszférában uralkodó normákat követik.

Az állam működése szempontjából a korrupció elsődleges veszélye, hogy dezorientálja az államszervezet működését és kiszámíthatatlanná teszi a jogrendszer által védett gazdasági viszonyokat - mondta az Állami Számvevőszék elnöke a 17. Kriminálexpót megnyitó plenáris ülésen. Kovács Árpád szerint Magyarország regionálisan is speciális helyzetben van: az új társadalmi szabályok még nem épültek ki teljes mértékben. A korrupció mintegy 40 százalékáért

hazánkban a kölcsönös szívésségek és a halasztott fizetések intézménye a felelős. Az ÁSZ és az állami intézmények feladata ezzel, a gazdaság egyik legnagyobb veszélyforrásának tekintett korrupciós formával kapcsolatban az, hogy a költségvetési folyamatokat kiszámíthatóvá, az államszervezetet pedig átláthatóvá tegye.

Kovács Árpád a Transparency International értékelésére hivatkozva rámutatott: Magyarország a nemzetközi korrupciós érzékelést tekintve a középmezőnyben található. A gazdaság fejlődésével együtt mozognak a korrupciós veszélyforrások - jelentette ki Kovács. A következő időszak Magyarországon a korrupciót növelő időszak lehet: a normatív támogatásokról új rendszerre való áttérés, a családtámogatási, az önkormányzati finanszírozási rendszer átalakítása ugyanis új utakat, lehetőségeket nyit a pénzmozgásokban is. Azok a vállalkozói rétegek, amelyek részt vesznek az állam, a közhatalmi intézmények munkájában, nem államigazgatási, hanem vállalkozói érdekmintákat követnek, ezzel pedig a korrupció új síkjai jelenhetnek meg.

Az ÁSZ korrupcióellenes feladatait taglalva Kovács kifejtette: a számvevőszék egységesen próbál a korrupció kérdéseivel foglalkozni, ugyanakkor a problémákat egyedileg is azonosíthatóvá kell tenni. A szürkegazdaság, a bűncselekmények és a korrupció hatásait illetően mindenesetre még hosszú viták várhatók Magyarországon - állítja a számvevőszék elnöke.

(Napi Gazdaság, 2009. május 6., szerda, 1+4+5. oldal)

Offshore cég árulja az adósok otthonait

Bennfentesek mazsolázzák ki a legjobb ingatlanokat · Ügyvédek serege intézi a kiköltöztetést

Csécsi László-Thurzó Katalin

Felderíthetetlen tulajdonosi háttérű, adóparadicsomban bejegyzett cég értékesíti fél áron a bajba jutott adósok ingatlanjait. A Prestige Global Trading Inc. offshore cégek létrehozásával foglalkozik. A társaság maga is az egyik leginkább ajánlott területen, az Egyesült Államok Delaware államában van bejegyezve. A témával ma részletesen foglalkozik a Lánchíd Rádió műsora, a Dél-élőtti Kalauz. A bankokat, úgy tűnik, nem zavarja a cég homályos háttere, mivel a Prestige Global Trading munkatársának állítása szerint szinte az összes hazai pénzintézettel kapcsolatban állnak. A Lánchíd Rádióban ma elhangzó beszélgetésből kiderül, hogy három- négy olyan bennfentes csoport van, amelyek még az árverés előtt hozzájuthatnak a fizetéseképtelen adósok ingatlanjaihoz. Ezek a cégek már az aukció előtt kimazsolázzák azokat a jobb adottságú lakásokat, amelyekben fantáziát látnak. A licitálásig csak azok az ingatlanok jutnak el, amelyek senkinek nem kellene. A forgalmazó cégek egyébként a bankok ügyvédeknek cégeitől kapják az információkat. Az eladósodott emberek érdekében a forint árfolyamváltozását, a hitelszerződések és a törlesztőrészletek összefüggéseit feltáró parlamenti vizsgálóbizottság felállítását kezdeményezi három kereszténydemokrata politikus. Semjén Zsolt pártelnök, valamint Latorcai János és Rubovszky György tegnap nyújtotta be javaslatát Szili Katalin házelnöknek.

Offshore cég értékesíti - áron alul - a fizetéseképtelenné vált adósok ingatlanjait. A lakásokat fél áron hirdető Prestige Global Trading Inc. szinte az összes hazai bankkal kapcsolatban áll. Az Egyesült Államok Delaware államában bejegyzett társaság állítása szerint ügyvédektől kapják az információkat. A bennfentesek kimazsolázzák a legjobb lakásokat. A témával részletesen foglalkozik ma Dél-élőtti kalauz című műsorában a Lánchíd Rádió.

Felderíthetetlen tulajdonosi háttérrel rendelkező, adóparadicsomban bejegyzett cég értékesíti fél áron a bajba jutott adósok ingatlanjait. A Prestige Global Trading Inc. offshore cégek létrehozásával foglalkozik, honlapjuk szerint az érdeklődőknek tizenhét adóparadicsomban tudnak segíteni. A társaság maga is az egyik leginkább ajánlott területen, az Egyesült Államok Delaware államában

van bejegyezve. A cég szerint Delaware egyik előnye, hogy a tulajdonosokkal kapcsolatos adatok nem nyilvánosak, így a cégekkel szembeni követelések behajtása és a felszámolás szinte lehetetlen. Úgy tűnik, a bankokat nem zavarja a cég homályos háttere, mivel a Prestige Global Trading munkatársának állítása szerint szinte az összes hazai pénzintézettel kapcsolatban állnak. A Lánchíd Rádióban ma elhangzó beszélgetésből kiderül, hogy három-négy olyan bennfentes csoport van, amely még az árverés előtt hozzájuthat a fizetéseképtelen adósok ingatlanjaihoz. Ezek a cégek már az árverés előtt kimazsolázzák azokat a jobb adottságú lakásokat, amelyekben fantáziát látnak, az árverésekre csak azok az ingatlanok jutnak el, amelyek senkinek nem kellene. A cég munkatársa közölte: az árverés nagyon macerás, ezért a bankok igyekeznek nagyobb, több száz milliós csomagokban továbbadni a lakásokat. - Van olyan bank, amelyik csak százmilliótól áll szóba az ingatlanokra vadászókkal, van, amelyik már harmincmilliótól - állítja a Prestige munkatársa. Tehát egy egyszerű állampolgár nem állíthat be csak úgy a bankba az ingatlanért, kizárólag a közvetítő cégeken keresztül juthat hozzá a lakásokhoz, jutalék ellenében. A forgalmazó cégek egyébként nem közvetlenül a banktól kapják meg a listát, amelyen nemcsak a már bedőlt hitelek, hanem a bedőlés előtt állók is rajta vannak. A Prestige munkatársa elmondta: ezeket az információkat a bankok ügyvédeknek cégei juttatják el hozzájuk. A fél áron kínált ingatlanokban még benne laknak a régebbi tulajdonosok. A Prestige munkatársa szerint azonban ez nem jelenthet gondot, mivel külön ügyvédcsoporthoz foglalkoznak a kilakoltatással. - A tulajdonjogot megszerző vevőnek legfeljebb 45-50 napot kell várnia a lakók eltávolítására - közölte. Erre rengeteg módszer létezik. Az erre szakosodott cégek gyakran néhány havi albérlet kifizetésével próbálják meg rávenni a régi tulajdonosokat a kiköltözésre. Ugyanakkor egyre nehezebb dolguk van a kilakoltatóknak, mert az utóbbi időben több civil szerveződés is alakult ellenük. Ma például több társadalmi szervezet Otthonvédők néven alapít szövetséget. A szervezetek szerint védelemre azért van szükség, mert egyre több család teljesítőképességét haladja meg a megemelkedett törlesztőrészlet kifizetése. Ezzel az állítással a Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete is egyetért. Legfrissebb közleményükben az áll, hogy a legpesszimistább várakozásokat is felülmúlja a devizahitelek bedőlési hulláma, emelkedik azoknak a panaszosoknak a száma, akik már képtelenek fizetni a törlesztéseiket. Éppen ezért a Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete kiterjeszti a működését, és minden megyeszékhelyen irodát nyit. Abból is látszik, hogy a törlesztőrészletek mindinkább megviselik a lakosságot, hogy a magyarok több mint negyven százaléka a hitelek visszafizetésére költi a kötelező kiadások után maradó pénzét. Ez az arány európai szinten messze a legmagasabb - derül ki a Nielsen piackutató vállalat legfrissebb felméréséből. A kutatás szerint a magyar lakosság húsz százaléka egyáltalán nem marad szabadon elkölthető pénze, miután kifizette a háztartás és a létfenntartás költségeit. Arra a kérdésre, hogy min spórol leginkább, honfitársaink több mint a fele a gázt és az elektromos áramot jelölte meg, de jóval kevesebbet költünk ruhára, és jellemzően olcsó élelmiszereket vásárolunk az üzletekben. A válaszadók többsége úgy is csökkenti kiadásait, hogy elhalasztja telekommunikációs és háztartási eszközeinek cseréjét, kevesebbet ad ki otthonán kívüli szórakozásra, és visszafogja a költséges telefonálást is. Ezenkívül idén a nyaralásra, az utazásra, a lakásfelújításra és a kiegészítőkre költött összegek is jelentősen szerényebbek.

Út az ismeretlenbe

- A vevő titoktartási kötelezettség mellett megnézheti az eladó ingatlanok listáját. A titoktartásra azért van szükség, mert a nem fizető adósok adatai nem nyilvánosak.

- A vevő az utcáról megismerheti a listából kiválasztott lakásokat, de be nem mehet, mivel ezekben még bent élnek a régi lakók, akik nem szívesen látják a vevőjelölteket.

- Miután a vevő választott, átutalta a pénzt, a közvetítő cég lebonyolítja az üzletet a bankkal. Ekkor a tulajdonjog a vevőhöz kerül. A közvetítő részesedést kap.

- Az új tulajdonos igyekszik kilakoltatni a régi lakókat. Rábeszélheti őket a távozásra, ám ez a módszer ritkán szokott működni. Ezenkívül pénzt ajánlhat fel a távozásért, vagy megbízhat egy kilakoltatásra szakosodott céget.

- A régi lakóval kötött alkuban szereplő összeg kifizetése után az új tulajdonos beköltözhet a lakásba.

(Magyar Nemzet, 2009. május 6., szerda, 1+13. oldal)

Ötmillió a nullás számla

A nap bírsága

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szerint a Citibank - úgynevezett nullás bankszámlája népszerűsítésekor - megtévesztette a fogyasztókat. Nem észlelhetően közölte ugyanis (különösen televíziós hirdetéseiben), hogy a nulla forintba kerülő bankszámla feltétele, hogy az ügyfél számláján az egyenleg érje el a hárommillió forintot vagy havonta legalább egyszer 150 ezer forint jóváírása legyen. A GVH ezért - mint az eljárást kezdeményező Fogyasztói Jogérvényesítő Szervezet (FJSZ) tudatta - a hitelintézetet ötmillió forintra bírságolta. A Citibank úgy véli, hogy mindenben eleget tett a korrekt tájékoztatás feltételeinek.

(Napi Gazdaság, 2009. május 7., csütörtök, 16. oldal)

Erőltetett kínálat

Hiába szeretnék a nézők egyenként összeválogatni az előfizetni kívánt csatornákat, a televíziók érdekellentéte ezt nem teszi lehetővé. Megoldást az elektronikus videótékák jelenthetnének.

Pár hónappal ezelőtt a Sláger Rádió reggeli műsorában Bochkor Gábor azon mérgelődött, hogy kábelszolgáltatója „kigyomláta” a csatornakiosztásból a német televíziókat. A műsorvezető hamar eljutott ahhoz az örökzöld témához, hogy miért kell neki olyan csatornákért fizetni, amit nem néz, és miért nem választhatja ki azt a néhányat, ami viszont érdekelné.

Nemcsak rádióműsorokban, hanem fórumokon, blogokon is rendszeresen előkerül a „miért nem válogathatom egyenként össze a csatornákat” kérdéskör. Sőt, pár évvel ezelőtt, lakossági bejelentések alapján még a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) is vizsgálódott ebben a kérdésben.

Másképp gondolják

Az említett GVH-vizsgálat még az „analóg időkben” zajlott, és egyértelműen arra a következtetésre jutott, hogy nem vagy csak horribilis költségek mellett kivitelezhető a csatornaszintű válogatás. Időközben azonban változott a helyzet, a digitális rendszerben ez már megoldható lenne. Egy online felületen például minden előfizető bejelölhetné a kedvenc csatornáit, majd ezt automatikusan aktiválná számára a szolgáltató. „Elvileg működőképes lehetne, de ezt a gyakorlatban a televíziók üzleti modellje nem teszi lehetővé” – jelezte Szűcs László, a UPC sajtókapcsolati igazgatója.

A kábeltelevíziók fő árbevétele háztartásonként havi néhány tíz, esetleg száz forintból jön össze a jelenlegi rendszerben. Amennyiben az előfizetők szabadon „legózhatnának” a csatornakiosztással, akkor a televíziók többségénél csökkenne az elért háztartások száma, ezért egy-egy előfizető számára magasabb, több száz vagy akár ezer forintos árat kellene megszabniuk.

Piller András, a Fibernet Közép- és Kelet-Európáért felelős vezérigazgatója szerint egy ilyen megoldás bevezetése aggályos lenne abból a szempontból is, hogy az alacsonyabb nézettségű csatornák műsorelosztóktól származó bevételei drasztikusan lecsökkennének, és ez a kínálat szűküléséhez vezetne. Sőt, a megmaradó televíziók számára is költségvágási kényszert jelentene, azaz összességében látványos minőségromláshoz vezetne. Szűcs László szerint a fentiek miatt értelmetlen lenne üzembe állítani egy bonyolult műszaki rendszert, mert az előfizetők inkább

maradnának a nagyobb csomagoknál.

Kínai a menüben

A rendszerben rejlő problémákra a néhány szolgáltatónál elérhető tematikus minicsomagok is rámutatnak. Ezek öt-hat csatornát sokszor közel ezer forintért kínálnak, ugyanis a televíziók magasabb tarifát szabnak a minicsomagos elértetés esetén. Azok az adók, amelyek szélesebb kört szeretnének elérni, nem érdekeltek a „minicsomagolásban” hiszen a kisebb elértetés miatt a másik oldalon hirdetési bevételt vesztenek, hiába kapnak több pénzt a kábeles vagy műholdas szolgáltatóktól.

Jól rámutatott erre a neuralgikus pontra, amikor a TvNetwork tavaly tavasszal kivette az alapcsomagból, és tematikus minicsomagokba pakolászta a Sport1-et és a Sport2-t, illetve a Minimaxot. A csatornák tulajdonosának, a Chello Central Europe-nak ez olyannyira nem tetszett, hogy szerződést bontott a kábelszolgáltatóval. Négy hónap után született egy olyan megállapodás, hogy a Sport1 és a Minimax maradt az alapcsomagban, és végül csak a Sport2 került át egy minicsomagba. Egyébként sok televízió deklarálta nem is akar minicsomagba kerülni, el lehet képzelni, hogy mennyire örülnének a csatornaszintű válogatás lehetőségének.

A magyar piacon jelenleg egyetlen szolgáltató, az Antenna Digital teszi lehetővé néhány adó egyenkénti előfizetését 130 forintos darabáron, de csak arab, lengyel, román, kínai és francia televíziókból áll a választék.

Tékás megoldás

Az egyedi válogatás lehetőségéhez legközelebb álló rendszerrel Kéry Ferenc, a Magyar Kábelkommunikációs Szövetség elnöke egy svájci tanulmányútján találkozott. A Swisscom előfizetői cafeteria-rendszerben, egy előre beárazott műsorlistából választhatnak. Megszorítás viszont, hogy egy meghatározott, minimális havi díjat el kell érni, bizonyos csatornák pedig csak párosan választhatók.

A rendszer alapvetően arra jó, hogy akit például nem érdekelnek a gyerektévék, azok azt becserélhetik másféle tartalomra. „Ezzel a gyakorlatban ugyanazt lehet elérni, mint nálunk az alap- és kiegészítő minicsomagok rendszerében” – jelzi Kéry Ferenc, hogy az első látásra kissé nyakatekertnek tűnő svájci megoldás nem feltétlenül jelent követendő utat.

Szűcs László szerint a nézők ilyen jellegű igényei előbb teljesülnek majd a Video On Demand (VOD) rendszerek elterjedésével. Ebben az esetben is lenne egy kötelezően előfizetendő alapcsomag, viszont a VOD – kvázi virtuális videotéka – révén nem csatornák, hanem az egyes műsorok között lehetne válogatni tematika szerint.

A szolgáltatás egyébként IPTV-n már hazánkban is elérhető, például az HBO esetén a Max Pack előfizetők egy havonta frissülő listából választhatnak filmeket, igaz, ezekért külön-külön fizetni kell egy bizonyos összeget. Más kérdés, hogy a televíziók többségének üzleti modelljébe ez a megoldás sem illeszthető zökkenőmentesen. Ugyanakkor ezt legalább „kikényszeríthetik” az előfizetők, ha elérnek egy kritikus tömeget. Például a hollandiai UPC digitális szolgáltatására előfizetők fele már használja az elektronikus videotékát.

Tévés bérlet

Május közepétől a HelloHD műholdas szolgáltató újdonságként prepaid, azaz előre fizetendő szolgáltatást indít. A rendszer lényege, hogy nem havi díjat, hanem egy összegben 15 ezer forintot kell fizetni, ezért egy éven át 13 csatornát lehet nézni. A szolgáltató még nem publikálta a csatornakiosztást, de úgy tudjuk, hogy az M1-ből, az M2-ből, illetve a Filmbox nevű filmcsatornából a HD-minőségű változatot teszik elérhetővé. A manapság már alapnak számító RTL Klub, TV2, Viasat 3 mellett elérhető lesz a Duna TV, a két párttévé, a Minimax, a Musicmax, egy felnőtt csatorna és a Sport1. A többi műholdas szolgáltató hasonló alapcsomagjaihoz viszonyítva versenyképes a kínálat.

Van azonban egy bibi, ami sokakat elriaszthat. Méghozzá az, hogy a havidíjas szolgáltatásokkal

ellentétben saját költségen kell be-' szerezni egy műholdvevőt. Elvileg potenciális előfizetői tábor lehet az a százezresre becsült kör, amelynek van egyéni parabolaantennája. Viszont a HelloHD-hez MPEG4-es kódolású, HD-képes beltéri egység kell, ami viszont közülük még keveseknek lehet.

A legolcsóbb ilyen beltéri egység ára 40 ezer forint körül van, de a magasabb minőségű készülékekért több mint 100 ezer forintot is elkérnek. Ehhez még hozzájön, hogy szükséges egy parabolaantenna, illetve valakinek fel is kell szerelnie.

A prepaíd műholdas szolgáltatás nálunk eddig még ismeretlen fogalom volt, viszont Csehországban és Szlovákiában már 500 ezer előfizetője van az így működő, SkyLink nevet viselő szolgáltatásnak. Ez egyébként éppen magyar nyelvű csatornákkal bővíti a kínálatát, amellyel a szlovákiai magyarokat célozzák meg. Úgy tudni, hogy egyes pletykákkal ellentétben 2 SkyLink ezzel nem a magyar piacot kószolgatja, azaz nem kíván megjelenni nálunk - legalábbis egyelőre.

Eurós probléma

A kábelszolgáltatók mostanában pechesnek érezhetik magukat. Nem elég ugyanis, hogy több televízió is árat emelt erre az évre, még a szerződésekben előre kalkulált 260-280 forintos euróárfolyam sem jött be. Ez azért jelenthet problémát, mert televízió-tulajdonosok mintegy 40 százaléka euró- vagy dolláralapú az elszámolásuk. „Azoknál a televízióknál van némi mozgástér, amelyek ugyan euróban számolnak, de valójában magyar cégek” - említi Szűcs László, a UPC sajtókapcsolati igazgatója, akinek elmondása szerint néhány partnerük hajlik a szerződés módosítására.

Gond inkább a külföldi csatornákkal lehet, amelyeknél az adott televíziónak bevételekiesést okozna, ha engednének a fizetendő díjból. Kéry Ferenc, a Magyar Kábelkommunikációs Szövetség elnöke szerint ezért a kábelesek mozgástere az áremelésre vagy a megdrágult csatornák olcsóbbra cserélésére szűkül. Sokan azonban az erős műholdas konkurencia és a terjeszkedő kábeles versenytársak miatt ezek egyikét sem merik meglépni.

(Marketing & Media, 2009. április 29-május 12., 38+39. oldal)

Tankönyvesek kartellje?

Előzetes bejelentés nélküli helyszíni szemlét tartott a Gazdasági Versenyhivatal a finn Sanoma kiadói csoporthoz tartozó, piacvezető Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt.-nél, a német tulajdonú Műszaki Könyvkiadó Kft.-nél és két, magyar magánszemélyek tulajdonában lévő vállalkozásnál, a Konsept H Kft.-nél és a School Bt.-nél. A négy kiadó a gyanú szerint 2001 tavasza óta felosztotta egymás között a speciális nevelési igényű tanulóknak szánt könyvek piacát, úgy, hogy előzetes megbeszélés alapján kitértek egymás elől az Oktatási Minisztérium ilyen célú pályázatain. Az előzetes bejelentés nélküli helyszíni szemle sok tekintetben hasonlít a házkutatáshoz. Egyrészt előzetes bírói engedélyhez kötik, másrészt - mint Mihálovics András, a GVH szóvivője a lapnak elmondta- a hatósági emberek dokumentumokat, elektronikus adathordozókat foglalhatnak, és az említett esetben foglaltak is le. Arra a kérdésre, mekkora büntetésre számíthatnak a kiadók, ha a gyanú beigazolódik, a szóvivő mindössze annyit mondott, hogy a gyakorlat szerint a bírság mindenképpen lefedi a cégek kartellezéssel szerzett nyereségének összegét. (május 9. HVG 75.o.)

Bírálta a bankokat a jegybank alelnöke

A hazai bankrendszerben egyszerre van hitelkínálat- és hitelkereslet-szűkülés - mondta Király Júlia, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke. Mint kifejtette: a tőke megfelelési mutatók, illetve a bankoknál lévő kockázatos eszközállomány mértéke alapján számolt tőke megfelelési mutatók kielégítőek. Az alelnök bírálta a magyar bankokat, mert a kockázati felárak emelkedését áthárítják az ügyfelekre s ezt ráadásul nem túl transzparens módon teszik. A Gazdasági Versenyhivatal képviselője sem bánt kesztyűs kézzel a bankokkal. Mint kiderült, jelenleg is 15-20

fogyasztóvédelmi eljárás folyik különböző pénzintézetek ellen. A bankok képviselői egyetértettek azzal, hogy szükség van a versenyfőlény érvényesítése elleni intézkedések bevezetésére és a fogyasztóvédelemre, de a banktörvénnyel kapcsolatban aggályaikat hangoztatták. (május 8. *Napi Gazdaság* 3.o.)

Nyakig az adósságban

Hatalmas adósságot gyűjtött be az utóbbi néhány hónapban a magyar lakosság. A prognózisok szerint csak az idén fejenként 63 ezer forintnyi új tartozást halmozunk fel - hangzott el tegnap a Portfolio.hu jelzáloghitelezésről szóló konferenciáján. Kovács Zoltán, a Díjbeszedő Holding Zrt. vezérigazgatója elmondta: két évvel ezelőtt még „csak” 38 ezer forintnyi tartozás jutott egy magyar állampolgárra. A legnagyobb összeggel a bankoknak tartozunk majd. A várakozások szerint a 9600 milliárd forintos hitelállománnyal bíró lakosság 480 milliárd forint megfizetésével marad el az idén. Az sem elképzelhetetlen, hogy a bedőlő hitelek aránya elérje majd a hét százalékot. A Magyarországon dolgozó ügynökök jóval többet kerestek, mint a környező országok hitelközvetítői. A jutalékuk háromszorosa volt az európai átlagnak, és kétszerese a régiós átlagnak. Bártfai-Mager Andrea, a Gazdasági Versenyhivatal versenytanács tagja ironikusan meg is jegyezte, hogy a magas jutalék azért lehetséges, mert volt min osztoznuk a bankoknak. A GVH munkatársa külön kitért a pénzintézetek egyoldalú szerződésmódosításaira. Mint elmondta, a bankok visszaéltek ezzel a lehetőséggel, és az ügyfelek kárára használták ki a szabályozásban rejlő lehetőségeket. A versenyhivatal képviselője szerint Magyarországon számos körülmény korlátozza a versenyt. Az állami támogatásokat például mielőbb hordozhatóvá kellene tenni, mivel ezek egy bankhoz szegeznek hozzá az ügyfelet. Emellett a végtörlesztési díjakat és a szerződésmódosítások díját is mérsékelni kell, mivel ezek néha olyan magasak, hogy csak ezek miatt nem éri meg bankot váltani, habár más pénzintézetek sokkal kedvezőbb feltételeket ajánlanak. Bártfai-Mager Andrea emellett a nem megfelelő ügyfél-tájékoztatást emelte ki. (*Magyar Nemzet* 1+12.o.)

Fogyasztóvédelmi charta - szép szavak

A múlt szeptemberben változó fogyasztóvédelmi szabályok nyomán a civil szféra, a vállalkozói és a törvényhozói oldal kénytelen közös fogyasztóvédelmi etikai szabályrendszert kidolgozni. A három oldal gyökeresen eltérő hozzáállással közelíti meg a kérdést. (*Világgazdaság* 3.o.)

A kis mobilszolgáltatókat segítik

Gyorsíthatja a telefonhívások hálózatok közötti végződtetési díjainak csökkenését az Európai Bizottság tegnap kiadott ajánlása. A nem kötelező erejű, mégis „messzemenően figyelembe veendő” dokumentum szerint a nemzeti távközlési hatóságok a díjak meghatározásakor kizárólag a telefonkapcsolat létrehozásának egy hatékony szolgáltató számára felmerülő valós költségeit vehetik figyelembe. Jelenleg a tagállamok mobilszolgáltatói a más mobil- vagy vezetékes hálózatokról érkező hívások kapcsolásáért percenként átlagosan 8,55 centet számítanak fel, holott szakértők szerint 1-2 cent lenne reális. A vezetékes hálózatokba érkező hívások végződtetési díjai már most is mindössze 0,57-1,13 cent között vannak, így ezekre várhatóan nem lesz hatással a most kiadott ajánlás. Ugyanakkor a mobilhívásoknál arra számítanak a brüsszeli szakemberek, hogy 2012-re 1,5-3 centre csökkennek a díjak. Mindennek az árát a nagy mobilszolgáltatók fizetnék meg, amelyeknek a bevételeit jelenleg 20 százalékban a végződtetési díjak teszik ki. Az Európai Bizottság szerint a díjak ilyenén megállapításával a hatóságok lényegében szubvencionálják a nagy mobilcégeket, a kisebb versenytársak és a vezetékes szolgáltatók kárára. Viviane Reding biztos terveit heves ellenállással fogadta elsősorban a német és a spanyol kormány, amely a Deutsche Telekom, illetve a Telefónica érdekében ellenezte az árképzés módosítását. (*Világgazdaság* 5.o.)

Feltőkésített Electro World

Tulajdonosa megduplázta, 2,1 milliárdról 4,1 milliárd forintra emelte április végén az Electro World Magyarország Kft. törzstőkéjét, egyúttal rendezték a cég közel 1 milliárdos veszteségét. Az országban 9 áruházal rendelkező láncról egy ideje olyan hírek terjedtek, hogy tulajdonosa, a brit Dixons-csoport el kívánja adni, s román, illetve szlovák vevővel tárgyal. A tervezett tranzakciót azonban mindkét hírbe hozott elektronikai lánc- a román Domo és a szlovák Nay-cáfolta. (május 7-13. Figyelő 7.o.)